

NUOTOLINĖS PAMOKOS SCENARIJUS

(priešmokyklinukams)

Mokykla: Kauno lopšelis/darželis „Kūlverstukas“.

Data: 2022-03-09.

Laikas ir trukmė: Apie 35 min.

Klasė: 5,5-6,5 metų vaikų grupė.

Dalykas: Pasaulio pažinimas - pamokėlė apie Lietuvą.

Pamokos tema: „Per Lietuvą kartu...“.

Numatomas rezultatas: Ugdytiniai gebės apibūdinti mūsų šalį – Lietuvą tam tikrais aspektais (pagal pamokoje iškeltus uždavinius).

Pamokos uždaviniai:

1. Gebės atpažinti Lietuvos ribas (vietą) žemėlapyje (gaublyje);
2. Gebės atpažinti tarmes (bei tautinius kostiumus atskiruose regionuose);
3. Gebės pasakyti, kas garsina Lietuvos vardą praeityje (vieną žygdarbį), ir garsina iki šiol (įsimintina vieta lietuviui ir svečiui).

Priemonės: Tėvų (globėjų) iš anksto atspausdintas lapas tautinių juostų marginimui, flomasteriai, ar med. pieštukai; tuščias lapas popieriaus (A4) lankstymui.

Atlikti namų darbai: Prieš pamoką turėjo pasiklausyti suvalkiečių dainos įrašo. Pamokos metu turės atsakyti į klausimus apie ją (nuoroda – prie tarmių).

Įvadinė dalis:

Pasisveikinimas – 1 min.

Apie ką pamoką – 2 min.:

„Pamokos pavadinimas (tema) – „Per Lietuvą kartu...“.

Šiandien sužinosime, kuriame žemyne, prie kokios jūros, šalia kokių kaimynių šalių, yra mūsų šalis Lietuva.

Išgirsime, kaip skirtingai kalba įvairiose Lietuvos vietose jos žmonės.

Aptarsime, kokia namie klausyta daina (atlikti namų darbai).

Pamatysime, kokie skirtingi Lietuvos žmonių aprėdai (rūbai) senovėje buvo.

Prisiminsime, ką seniau esame išmokę apie mūsų valstybę Lietuvą.

Sužinosime, kas seniai išgarsino Lietuvą visame pasaulyje, ir kas iki šiol garsina.

Aptarsime, ką atliksime po pamokos namuose.“

Pagrindinė dalis:

Lietuva gaublyje (žemėlapiuose). 1 min. kalba mokytoja, 5 min. įrašui.

„**MŪSŲ KRAŠTAS - LIETUVA**

MŪSŲ KRAŠTAS - LIETUVA - PRIGLUDEŠ PRIE BALTIJOS JŪROS.

GRAŽI LIETUVOS ŽEMĖ. AUKSINIS PAJŪRYS. KURŠIŲ NERIJOJE, SIAUROJE ŽEMĖS JUOSTOJE TARP JŪROS IR MARIŲ, BALTUOJA AUKŠTOS SMĖLIO KOPOS.

PER VISĄ LIETUVĄ VINGIUOJA NEMUNAS, MŪSŲ UPIŲ UPĖ, NERIES, NEVĖŽIO, MERKIO, MINIJO, DUBYSOS, KITŲ UPIŲ IR UPELIŲ TĖVAS.

EŽERŲ LIETUVOJE IRGI GAUSU, DIDELIŲ, MAŽESNIŲ IR VISAI MAŽYČIŲ..

DIDŽIAUSIAS MŪSŲ ŠALYJE YRA DRŪKŠIŲ EŽERAS.

GILIAUSIAS - TAURAGNAS.

ILGIAUSIAS - ASVEJOS (DAR VADINAMAS DUBINGIŲ).

KAIMYNĖS

LIETUVOS KAIMYNĖS YRA LATVIJA, BALTARUSIJA, LENKIJA, RUSIJA. VAKARUOSE LIETUVOS KRANTUS SKALAUJA BALTIJOS JŪRA.“

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=LfCdArOYNp0&feature=emb_logo

Lietuvos etnografiniai rajonai: 1 min. aptaria rajonus žemėlapyje mokytoja, 1 min. mokytojos kalbėjimui pagal tekstą, apie 10 min. žemaičių, aukštaičių ir suvalkiečių tarmių išklausymui ir aptarimui, 5 min. tautinių drabužių įrašo peržiūrai ir aptarimui, 6 min. praktiniam darbui pasiruošti ir nuspalvinti pasirinktą juostą.

„LIETUVA - TAI SUVALKIJA, DZŪKIJA, ŽEMAITIJA, AUKŠTAITIJA.

SUVALKIJA - TAI LYGUMŲ KRAŠTAS, LIETUVOS ARUODAS. ČIA GERIAUSIOS ŽEMĖS, ČIA IR ŽMONĖS PRAKTIŠKESNI, TURTINGESNI.

DZŪKIJA - SMĖLIO KALVŲ, MIŠKŲ IR EŽERŲ KRAŠTAS. ČIA IR ŽMONĖS NE TAIP PASITURINTYS, IR ŪKIAI NE TOKIE TVIRTI, BET KOKIOS NUOSTABIOS ČIA DAINOS.

ŽEMAITIJA - AKMENUOTŲ ŽEMIŲ IR PELKIŲ KRAŠTAS. ŽEMAITIJOS ŽMONĖS TYLŪS, ATSARGŪS IR GEROKAI UŽSISPYRĘ.

AUKŠTAITIJA - TAI VISKO PO TRUPUTĮ: IR LYGUMŲ, IR KALVŲ IR DERLINGŲ ŽEMIŲ, IR SMĖLIO, IR PELKIŲ, IR EŽERŲ, IR MIŠKŲ...IR ŽMONĖS ČIA ĮVAIRESNI.

Paklauskite žemaitiškos lietuvių liaudies dainos:

<https://www.youtube.com/watch?v=IxeFMngTR5o>

Paklauskite pasakojimo aukštaičių tarme:

<https://www.facebook.com/LRT.LT/videos/1980541215584609>

Pamokos metu aptarkime **suvalkiečių** dainą (klausėte namie):

<https://www.youtube.com/watch?v=ehrlsYLoIBY>

Klausimai ir platus aptarimas:

Kas atsimena pirmąjį vaizdą dainos įrašė? Kas matė daiktą medžio viršūnėje? Ar tai Lietuvos nacionalinio paukščio namas? Kaip apsirengę dainos įrašė žmonės? Apie kokį augalą dainuoja?

Namuose po pamokos paklauskite pasakaitės **dzūkų** tarme:

<https://www.youtube.com/watch?v=m6ZbQviuapA>

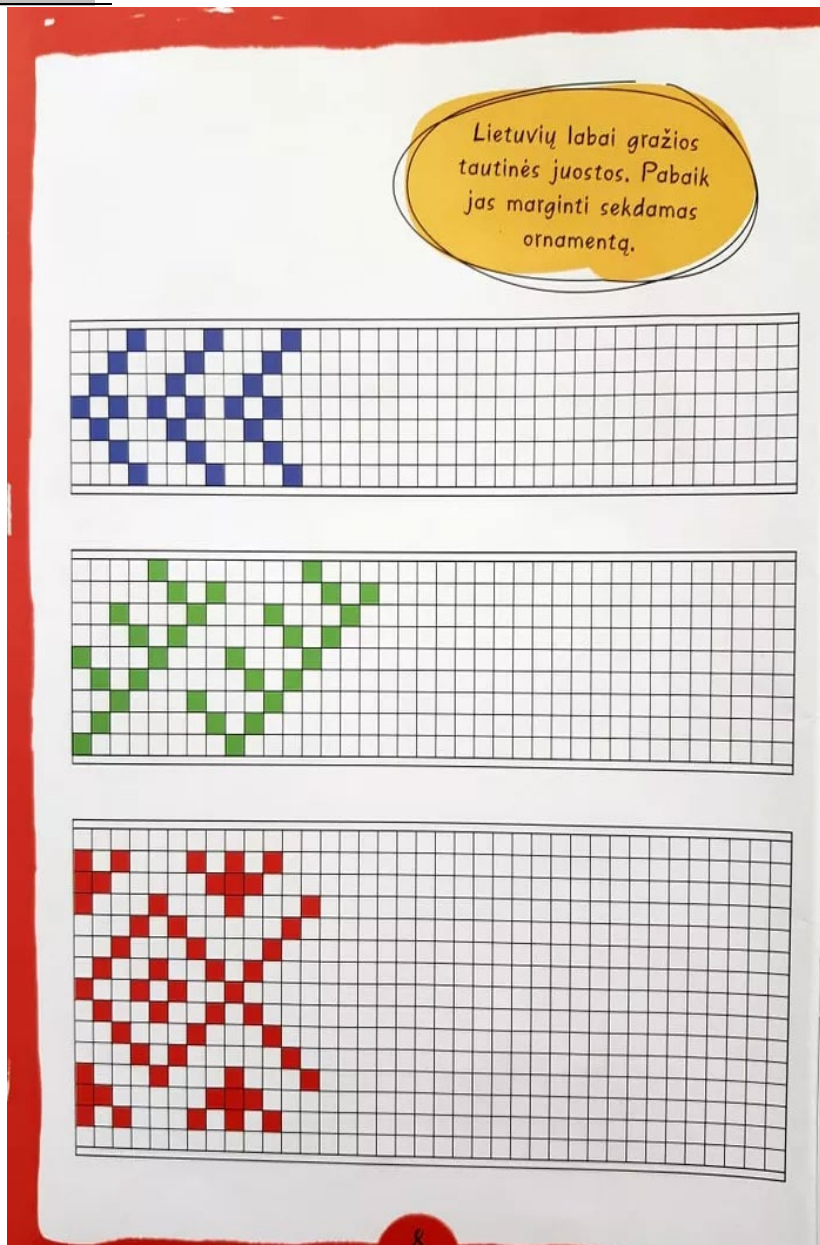
Dabar pamatysime **tautinius kostiumus** kelių regionų, ne vien suvalkiečių, kuriuos ką tik dainoje stebėjome:

<https://www.youtube.com/watch?v=tKL8fw0ngDc&t=1s>

Ar pastebėjote kostiumuose skirtumų?

Dabar nuleisime akis nuo kompiuterio ekrano ir padirbėsime flomasteriais ar mediniais pieštukais.

Pabaikite marginti pagal ornamentą tautinę juostą (jas matėte įrašuose moterų ir vyrų senoviniuose aprėduose). Darbui skiriame penkias min., kviečiu pasirinkti vieną juostą, kitas pabaigsite namuose laisvu metu.

Ar atsimename iš seniau? (Atsakymams – 1 min.)

PRISIMINK IR ATSAKYK:

1. KAS YRA LIETUVOS SOSTINĖ?
2. KOKIOS LIETUVOS VĖLIAVOS SPALVOS?
3. KAS PAVAIZDUOTA LIETUVOS HERBE?
4. KOKS TAVO GIMTASIS MIESTAS?
5. KOKS NACIONALINIS LIETUVOS PAUKŠTIS?

KAS GARSINA LIETUVĄ? („Lituanicos“ skrydžio pristatymui, įrašui – 5 min. Aptarimui – 2 min.)
„KIEKVIENAS PASAKYTŲ SAVAIP. VIENIEMS SVARBIAUSIA GAMTA, KITIEMS YPATINGI ŽMONĖS, TRETIEMS – KAS NORS. VISKO TIEK DAUG, KAD ČIA NEPAMINĖSI... BET prieš maždaug 90 metų du drąsūs ir ištvermingi vyrai atliko žygdarbį. Gaila, kad pabaigoje tai baigėsi liūdnai, savo mylimos šalies-Lietuvos vardą išgarsinę visame pasaulyje, šie žmonės žuvo, tačiau garsas apie jų poelgį sklinda iki šiol, tad pažiūrėkime atidžiai, kas gi tai:

<https://www.youtube.com/watch?v=4FRnzL3hsYg&t=3s>

O šiomis dienomis Lietuvą garsina vienas iš įžymių jos objektų, retai sutinkamas, neįprastas objektas-vieta (mokytojos kalbėjimas ir kartu aptarimas, ar kas žino, lankėsi, vežęs kryželius – apie 2min.).
JURGAIČIŲ (DOMANTŲ) PILIAKALNIS, DAŽNIAU VADINAMAS KRYŽIŲ KALNU. ANT PILIAKALNIO YRA TŪKSTANČIAI KRYŽIŲ, ATVEŽTŲ NE TIK IŠ LIETUVOS VIETŲ, BET IR IŠ UŽSIENIO (TODĖL VADINASI KRYŽIŲ KALNU). SUSKAIČIUOTA, KAD KRYŽIŲ KALNE YRA APIE 200 TŪKSTANČIŲ.

Baigiamoji dalis (mokytoja klausia ir su ugdytiniais aptaria pamoką - apie 2 min.):
*„Ši mūsų pamokėlė baigta. Ar jums patiko sužinoti, kur ir kaip rasti mūsų šalį gaublyje?
Ar namie regionų žemėlapyje surasite, kurioje srityje gyvena jūsų seneliai, giminės?*

Pakartojau, kad namuose kviečiu:

** pabaigti marginti tautinių juostų ornamentus,*

**paklaustyti pasakaitę dzūkų tarpe,*

**ir dar... tėveliams atsiųsiu (gal kas užmiršę, o gal kitokį lankstote...) lėktuvėlio lankstymo instrukciją.*

Lai jūsų išlankstyti, nuspalvinti, ar papuošti lėktuvėliai būna prisiminimas apie „Lituanicą“. Kviečiu norinčius pasidalinti mūsų fbc grupėje lėktuvėlių nuotraukomis. Pasidžiaugsime kartu.“

LANKSTINYS „LĖKTUVĖLIS“

1. STAČIAKAMPIO LAPAS SULENKIAMAS PUSIAU IR 2 KAMPAI UŽLENKIAMI IKI VIDURIO LINIJOS.
2. LANKSTINYS APVERČIAMAS IR TIE PATYS KAMPAI (ŠONINĖS ĮSTRIZAINĖS) LENKIAMI IKI VIDURIO LINIJOS.
3. LANKSTINYS DAR KARTĄ APVERČIAMAS IR VĖL UŽLENKIAMAS IKI VIDURIO LINIJOS TOS PAČIOS ŠONINĖS ĮSTRIZAINĖS.
4. LĖKTUVĖLIS LENKIAMAS PER VIDURIO LINIJĄ PUSIAU.
5. PAKELIAM SPARNAI. JUOS GALIMA PAPUOŠTI.

